

ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 14**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10****BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT****THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đáp án****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (6 điểm)**

Câu 1 (0.25đ)	Câu 2 (0.25đ)	Câu 3 (0.25đ)	Câu 4 (0.25đ)	Câu 5 (0.25đ)	Câu 6 (0.25đ)
C	B	A	B	A	B

Câu 1. Đề tài của truyện ngắn Đời thừa (Nam Cao) là:

- A. Người phụ nữ.
- B. Người nông dân
- C. Người trí thức
- D. Người chiến sĩ

Phương pháp:

Căn cứ vào Nội dung của văn bản.

Lời giải chi tiết:

Đề tài của truyện ngắn Đời thừa của Nam Cao là người trí thức.

→ Đáp án: C

Câu 2. Câu văn: Cái mặt hốc hác áy, nghiêng nghiêng bên trên quyển sách, trông khắc khổ đến thành dusk tợn đã khắc họa đặc điểm nào của nhân vật Hộ?

- A. Nghiêm khắc, khó tính.

- B. Say mê văn chương.
- C. Lạnh lùng, tàn nhẫn
- D. U buồn, cô độc.

Phương pháp:

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết:

Câu văn: Cái mặt hốc hác ấy, nghiêng nghiêng bên trên quyển sách, trông khắc khổ đến thành dữ tợn đã khắc họa đặc điểm say mê văn chương của nhân vật Hộ.

→ Đáp án: B

Câu 3. Vì sao Hộ lại quyết định cứu vớt Từ?

- A. Vì Hộ yêu thương Từ và các con một cách chân thành.
- B. Vì Hộ muốn thể hiện bản lĩnh của một kẻ khổng lồ
- C. Vì Hộ thương hại một người phụ nữ bất hạnh như Từ
- D. Vì Hộ bất đắc dĩ phải chịu trách nhiệm với Từ.

Phương pháp:

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết:

Hộ quyết định cứu vớt Từ vì: Hộ yêu thương Từ và các con một cách chân thành.

→ Đáp án: A

Câu 4. Để cưu mang Từ và các con, Hộ đã phải chấp nhận làm điều gì?

- A. Từ bỏ công việc sáng tác để giúp đỡ Từ chăm sóc các con.
- B. Viết những thứ văn vô vị, nhạt nhẽo để kiếm tiền
- C. Gắt gỏng với chính mình vì đã không thể chăm lo cho vợ con.
- D. Cắt đứt mối quan hệ với những người bạn văn chương của mình.

Phương pháp:

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết:

Để cưu mang Từ và các con, Hộ đã phải chấp nhận: Viết những những thứ văn vô vị, nhạt nhẽo để kiếm tiền.

→ Đáp án: B

Câu 5. Câu nói "Thôi thế là hết! Ta đã hỏng! Ta đã hỏng đứt rồi" thể hiện đặc điểm nào của nhân vật Hộ?

- A. Hộ tuyệt vọng tự ý thức được sự tha hóa của tư cách tri thức ở mình
- B. Hộ đau đớn trước tình cảnh nghèo khổ, cùng quẫn của gia đình.
- C. Hộ ăn năn vì những hành động tàn nhẫn đối với mẹ con Từ.
- D. Hộ phẫn nộ khi mẹ con Từ đã khiến cuộc đời hắn trở nên thảm hại.

Phương pháp:

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết:

Câu nói "Thôi thế là hết! Ta đã hỏng! Ta đã hỏng đứt rồi" thể hiện: Hộ tuyệt vọng tự ý thức được sự tha hóa của tư cách tri thức ở mình.

→ Đáp án: B

Câu 6. Thông qua nhân vật Hộ, Nam Cao muốn phản ánh bi kịch nào của người trí thức đương thời?

- A. Bi kịch nghèo khổ, thiếu thốn về vật chất.
- B. Bi kịch tha hóa về nhân cách.
- C. Bi kịch thiếu thốn tình yêu thương.
- D. Bi kịch cô đơn, lạc lõng của kẻ thất thế.

Phương pháp giải

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết

Thông qua nhân vật Hộ, Nam Cao đã phản ánh bi kịch của người trí thức đương thời: Bi kịch tha hóa về nhân cách.

→ Đáp án: B

Câu 7. Hãy lí giải ý nghĩa của nhan đề Đời thừa.

Phương pháp giải

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết

Gợi ý:

Ý nghĩa của nhan đề Đời thừa:

- Đời thừa được hiểu là cuộc đời bỏ đi, cuộc đời không có nghĩa lí gì.
 - + Hộ vốn là người tử tế, giàu khát vọng yêu thương, giàu nhân cách. Hộ vốn là người cho Từ niềm tin nhưng rồi lại đánh mắng vợ con.
 - + Hộ vốn là người tử tế trong văn chương nhưng cuối cùng lại viết ra những thứ văn rẻ tiền.
- Hộ không có ý nghĩa trong cuộc đời dù bản thân nhân cách rât tử tế.

Câu 8 . Vì sao vừa vui sướng khi mường tượng ra Cái cảnh thô tục và cảm động về những đứa con, Hộ đã quên hẳn vợ con để say sưa bàn luận với hai người bạn về cuốn Đường về?

Phương pháp

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết

Vừa vui sướng khi mường tượng ra Cái cảnh thô tục và cảm động về những đứa con, Hộ đã quên hẳn vợ con để say sưa bàn luận với hai người bạn về cuốn Đường về vì:

- Con người đâu phải chỉ sống ở một phương diện. Con người luôn là tổng hòa của những mối bận tâm.
 - Hộ ngoài việc là một người đàn ông của gia đình thì cũng là một chàng trai có khát vọng, có hoài bão.
- Bi kịch của con người khi sống trong tổng hòa của rất nhiều mối quan hệ. Khi những mối quan hệ đó va chạm vào nhau con người trở nên dở dang, bế tắc.

Câu 9. Nêu cảm nhận của em về những giọt nước mắt của Hộ ở phần kết của câu chuyện.

Phương pháp

Căn cứ vào nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết

Gợi ý:

Cảm nhận về giọt nước mắt của nhân vật Hộ: Đây là giọt nước mắt của sự dũng cảm: Anh dũng cảm thừa nhận sự yếu đuối, sự bất lực của mình. Con người có thể không hoàn hảo, có thể không lí tưởng nhưng là con người biết nghĩ suy.

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1. Viết bài luận phân tích, đánh giá bi kịch của người trí thức được thể hiện qua truyện ngắn Đời thủa của Nam Cao.

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập văn bản.

Lời giải chi tiết:

Gợi ý:

* Đảm bảo kết cấu (mở bài, thân bài, kết bài).

a. Mở bài:

- Nêu vấn đề bàn luận: Phân tích, đánh giá bi kịch của người trí thức được thể hiện qua truyện ngắn *Đời thừa* của Nam Cao.

b. Thân bài:

* Giải thích:

Bi kịch: Là sự xung đột sự va đập giữa hiện thực và ước mơ. Cũng có thể hiểu bi kịch là sự va đập của những giá trị tốt đẹp với nhau (nghề nghiệp và tình thương).

- Bi kịch của Hộ là đại diện cho bi kịch của người trí thức trong xã hội xưa.

* Phân tích:

- Bi kịch văn chương:

+ Lý tưởng ban đầu của Hộ là viết một thứ văn như thế nào? (Chỉ viết một tác phẩm nhưng tác phẩm có thể đạt giải, tác phẩm ca ngợi tình yêu thương, lòng bác ái).

+ Trong thực tế Hộ chỉ viết một thứ văn khuấy loãng, mình đọc còn thấy xấu hổ.

- Bi kịch con người:

+ Bản thân Hộ là một người giàu lòng yêu thương, Hộ cứu vớt mẹ con Từ. Đây chính là cuốn tiểu thuyết hay nhất mà Hộ viết. Hộ yêu con, Hộ tưởng tượng đến cảnh đứa con được ăn no và cảm thấy hạnh phúc.

+ Trong thực tế, Hộ lại là một “Chí Phèo trí thức” đánh vợ, mắng con.

→ Bi kịch lớn nhất đó là bi kịch văn chương va đập với bi kịch con người.

Nguyên nhân dẫn đến sự va đập

đó chính là việc Hộ cố gắng níu giữ cả hai giá trị. Ngoài ra, nguyên nhân đến từ thực tế khách quan, xã hội đã đẩy con người đến sự giằng xé giữa lý tưởng, tình thương và sự đói nghèo.

* Nhận xét: Chủ nghĩa nhân đạo mới mẻ: Từ cái nghèo, đói Họ đã đánh mất chính mình.

c. Kết bài: Đánh giá lại vấn đề.